

eduresourceza.com

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2015

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

Tyd: 2½ uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye en 'n Antwoordboekie van 3 bladsye (i – iii) in die middel van die vraestel. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
 2. Verwyder die Antwoordboekie uit die middel van jou vraestel. Skryf dadelik jou eksamennommer op die los Antwoordboekie. Onthou om dié Antwoordboekie saam met jou antwoordboek in te lewer.
 3. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE AFDELINGS:

Afdeling A – Letterkunde (60 punte)
Afdeling B – Transaksionele skryfwerk (40 punte)
 4. Beantwoord slegs EEN voorgeskrewe werk in AFDELING A:

Vraag 1 – 4: *Onderwêreld* (Fanie Viljoen)
Vraag 5 – 8: *Willem Poprok* (Derick van der Walt)
 5. Beplan jou antwoorde deeglik voordat jy dit neerskryf.
 6. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy.
 7. Nommer jou antwoorde soos die vrae op die vraestel.
 8. ALLE vrae moet **in Afrikaans** beantwoord word.
-

AFDELING A LETTERKUNDE**INSTRUKSIES VIR AFDELING A**

1. Beantwoord SLEGS die vrae oor die voorgeskrewe werk wat **JULLE BEHANDEL** het.
2. Beantwoord **AL VIER** die vrae oor jou voorgeskrewe werk.
3. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy. Skryf die vraagnommer boaan die bladsy.
4. Beantwoord **Vraag 3** (*Onderwêreld*) en **Vraag 7** (*Willem Poprok*) in die los Antwoordboekie.

BEPLANNING (*Vir paragrawe en langer skryfstukke*)

1. Dit is 'n goeie idee om 'n opstel, paragraaf of langer skryfstukke te beplan voordat jy dit neerskryf.
 - (a) Skryf die opskrif: BEPLANNING boaan.
 - (b) *Jou beplanning in hierdie afdeling word **nié bepunt nie** – dit is slegs om jou te help om die antwoord goed te formuleer.*
2. Let op die puntetoekenning tussen hakies by elke vraag.
3. Skryf die aantal woorde aan die einde van elke langer vraag neer.

VOORBEELD:

BEPLANNING (linkerkantse bladsy) (Moenie te veel tyd aan die beplanning bestee nie)	VRAAG 1 (regterkantse bladsy) Bv. 205 woorde
--	---

ONDERWÊRELD – Fanie Viljoen

Daar is vier vrae oor *Onderwêreld*. Beantwoord al vier hierdie vrae.

VRAAG 1

Lees die onderstaande uittreksel en voer dan die opdrag uit.

Gelukkig is my pa nie nou hier nie. Dis net ek en my ma in die kar. Ek maak die sitplekgordel los en leun met my kop teen die venster langs my om by die venster uit te kyk. Weerskante van die geteerde pad is 'n laning bome wat met hul lae takke oor ons reik.

[Bladsy 15]

1.1 Beantwoord die volgende vrae puntsgewys:

- 1.1.1 Gee die naam van die skool waarheen Greg en sy ma op pad was. (1)
- 1.1.2 Hoe het Greg daarvoor gevoel om na dié skool terug te keer? (1)
- 1.1.3 Waarom was Greg bly sy pa was nie saam met hulle nie? (1)
- 1.1.4 Gee DRIE redes vir konflik tussen Greg en sy pa oor Greg se skoollewe. (3)

Terug in die koshuis. Die plek is verlate en pynlik stil. Magteloos. Dis hoe ek nou voel teen die skool en Dok Pienaar. Ek het my toys uit die cot gegooi, maar uiteindelik beteken dit niks. Dok is reg, daar is ander ouens wat vleuel kan speel vir die eerste span. Dalk nog beter as ek.

[Bladsy 44]

- 1.2 1.2.1 Noem DRIE voorbeelde van konflik tussen Greg en Dok Pienaar in die verhaal. (3)
- 1.2.2 Waarom wou die skool Eckardt se verdwyning geheim hou? (1)
- 1.2.3 Noem TWEE maniere hoe Greg die skool probeer forseer het om na Eckardt te soek. (2)
- 1.2.4 Noem DRIE moontlike verklarings/redes wat gegee is vir Eckardt se verdwyning. (3)

[15]

VRAAG 2

Lees die onderstaande uittreksel en voer dan die opdrag uit.

En toe kom die vrae: Hoe, wie, waar, wat? Ek vertel dat ek en Eckardt bevriend geraak het vroeër die jaar. Dat hy nuut was in die skool. Ek het hom rondgewys. Ons was in dieselfde klasse, het dieselfde vakkeuse gehad.

[Bladsy 97]

- 2.1 Die vriendskap tussen Greg en Eckardt het Eckardt se lewe omgekrap en uiteindelik het dit Greg se lewe negatief beïnvloed.

Gebruik die diagram en skryf 'n paragraaf van tussen 80 en 120 woorde oor:

"Die negatiewe gevolge van Greg se vriendskap met Eckardt."

The diagram shows four horizontal rectangular boxes, each preceded by a large blue downward-pointing chevron. The boxes are intended for the student to write the negative consequences of Greg's friendship with Eckardt.

(9)

- 2.2 Hoe het die polisie te wete gekom van die vriendskap tussen Greg en Eckardt en waarom was die inligting vir die polisie belangrik? (2)
- 2.3 Watter TWEE positiewe gevolge het Greg se vriendskap met Eckardt gehad? (2)
- 2.4 'n Verhaal kan gewoonlik volgens 'n sekere genre gekwalifiseer word. Kies uit die volgende lys die mees toepaslike kwalifikasie/beskrywing van *Onderwêreld* en motiveer jou keuse deur na die verhaal te verwys.
- Komedie
 - Liefdesverhaal
 - Spanningsverhaal
 - Riller

(2)
[15]

VRAAG 3

Hierdie vraag verskyn in die Antwoordboekie.

Sersant Botha is besig om sy finale verslag oor die gebeure te skryf en vra Greg 'n paar vrae oor aspekte waaroor hy nog onseker is.

Opdrag:

Voltooi die gesprek tussen Greg en Sersant Botha in die Antwoordboekie deur Greg se woorde in te vul. Hou by die voorgeskrewe teks wanneer jy hierdie vraag beantwoord.

[10]

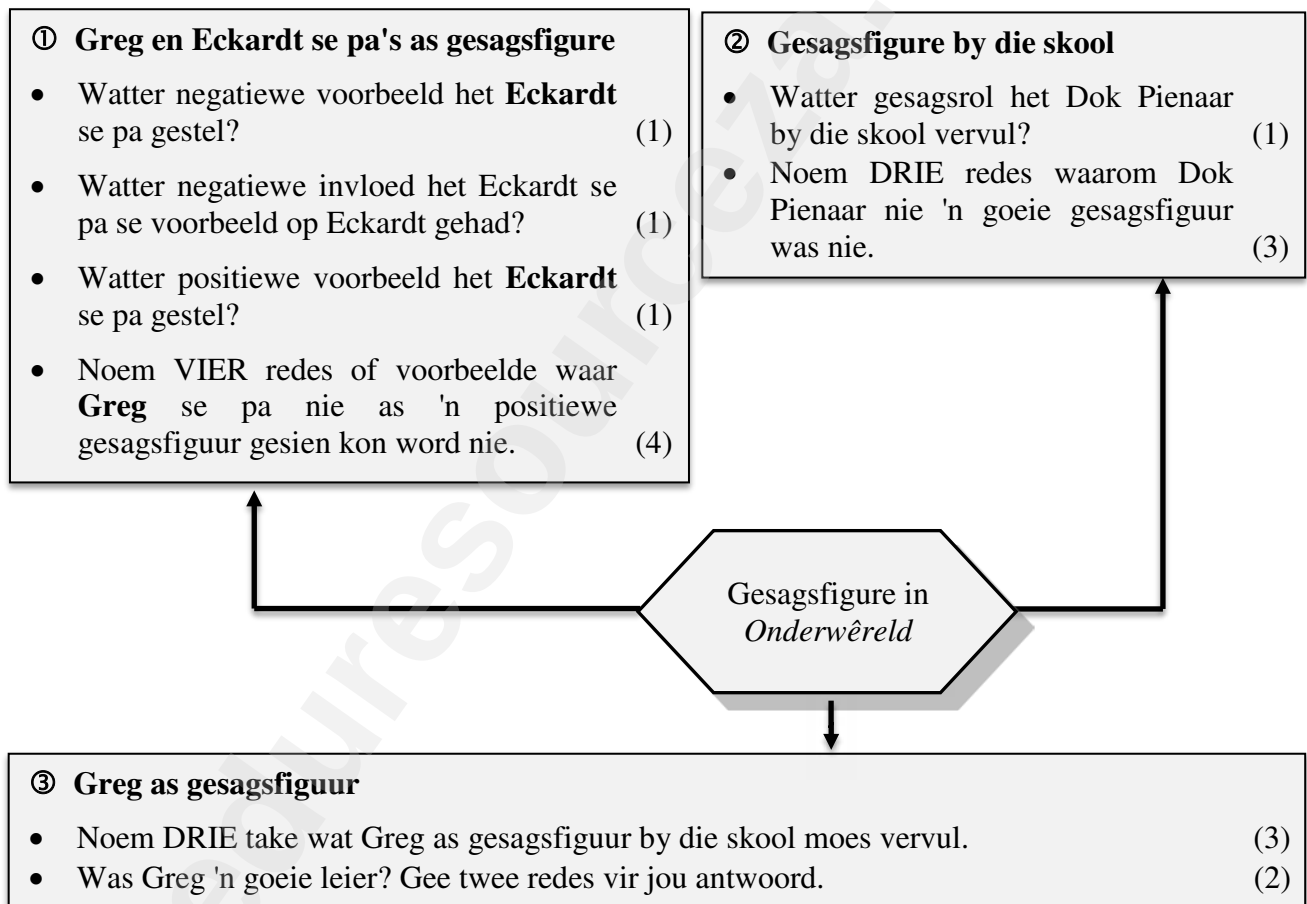
VRAAG 4

Gesagsfigure speel 'n baie belangrike rol in die verhaal.

Opdrag:

Skryf 'n opstel van 250 – 350 woorde waarin jy die gesagsfigure (outoriteitsfigure) in die verhaal bespreek.

-
- Gebruik die ideekaart hieronder.
 - Volg die pyltjies om jou antwoord te formuleer.
 - Die punte tussen hakies dui aan hoeveel feite verwag word.
 - Jou opstel moet 'n inleiding en slot (slotsom) hê.
 - **Onthou om die woordtelling aan die einde neer te skryf. Bv. 295 woorde**
-

Assessering: 4 punte word toegeken vir 'n goed gestruktureerde opstel wat aan die konvensies van 'n opstel voldoen.

(4)
[20]

60 punte

WILLEM POPROK – Derick van der Walt

Daar is vier vrae oor *Willem Poprok*. Beantwoord al vier hierdie vrae.

VRAAG 5

Lees die onderstaande uittreksel en voer dan die opdrag uit.

Too much information, dink Willem. Hy wil nie sy pa se geheime weet nie. Maar hy wonder tóg oor die somme.
"Wag 'n bietjie." Oupa stop by die glasdeur en vroetel in sy broeksak. Hy haal dertig rand uit en druk dit in Willem se hemsak. "For a job well done."

[Bladsy 33]

- 5.1 Willem het, net soos sy pa, geheime gehad wat hy vir niemand vertel het nie. Noem DRIE dinge wat hy geheim gehou het. Voltooi die tabel hieronder. (Teken die tabel in jou antwoordskrif oor.) Skryf telkens in Kolom A die geheim en in Kolom B die rede waarom hy dit vir homself gehou het.

Kolom A	Kolom B
Willem het niemand vertel dat ...	Rede waarom hy niemand vertel het nie.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

(6)

"Ons moet by die opstel begin," sê Coenie beslis. "Ons moet strategies dink. Ons moet een ding op 'n slag doen."

[Bladsy 56]

- 5.2 5.2.1 Wie het die eerste opstel oor Pa vir die kompetisie geskryf? (1)
- 5.2.2 Hoe het Willem-hulle van die kompetisie gehoor en wat was die prys wat die familie kon wen? (2)
- 5.2.3 Noem DRIE positiewe aspekte oor Pa wat in die opstelle genoem is. (3)
- 5.2.4 Noem DRIE negatiewe dinge oor Pa wat in die opstelle genoem is. (3)
- [15]**

VRAAG 6

Lees die onderstaande uittreksel en voer dan die opdrag uit.

"Dit hoef net 'n ou kleintjie te wees," sê Willem.
Sy pa kyk onbegrypend na hom.
"Die tatoe," sê Willem. Hy kyk leedvermakerig na sy broers, wat skielik met ander oë na hóm kyk.

[Bladsy 128]

- 6.1 As jongste broer het Willem 'n moeilike verhouding met sy broers gehad. Skryf 'n paragraaf waarin jy Willem se verhouding met sy broers bespreek.
Gebruik die diagram en skryf 'n paragraaf van tussen 80 en 120 woorde.

The diagram is a vertical blue bar on the left side of the page. It features six white chevron shapes pointing to the right. To the right of each chevron is a horizontal white box with a blue border, intended for writing a line of text. This structure is designed to help a student write a paragraph of between 80 and 120 words.

- 6.2 Noem twee items wat Willem in sy kamer weggesteek het. (2)
- 6.3 Gee twee bewyse dat Willem 'n goeie verhouding met Lydia gehad het. (2)
- 6.4 'n Verhaal kan gewoonlik volgens 'n sekere genre gekwalifiseer word. Kies uit die volgende lys die mees toepaslike kwalifikasie/beskrywing van *Willem Poprok* en motiveer jou keuse deur na die verhaal te verwys.
- Komedie
 - Liefdesverhaal
 - Spanningsverhaal
 - Riller

(2)
[15]

VRAAG 7

Hierdie vraag verskyn in die Antwoordboekie.

Konstabel Khumalo is besig om sy finale verslag oor die rooftog te skryf en vra Willem 'n paar vrae waarom hy nog ietwat onseker is.

Opdrag:

Voltooi die gesprek tussen Willem en Konstabel Khumalo in die Antwoordboekie deur Willem se woorde in te vul. Hou by die voorgeskrewe teks wanneer jy hierdie vraag beantwoord.

[10]

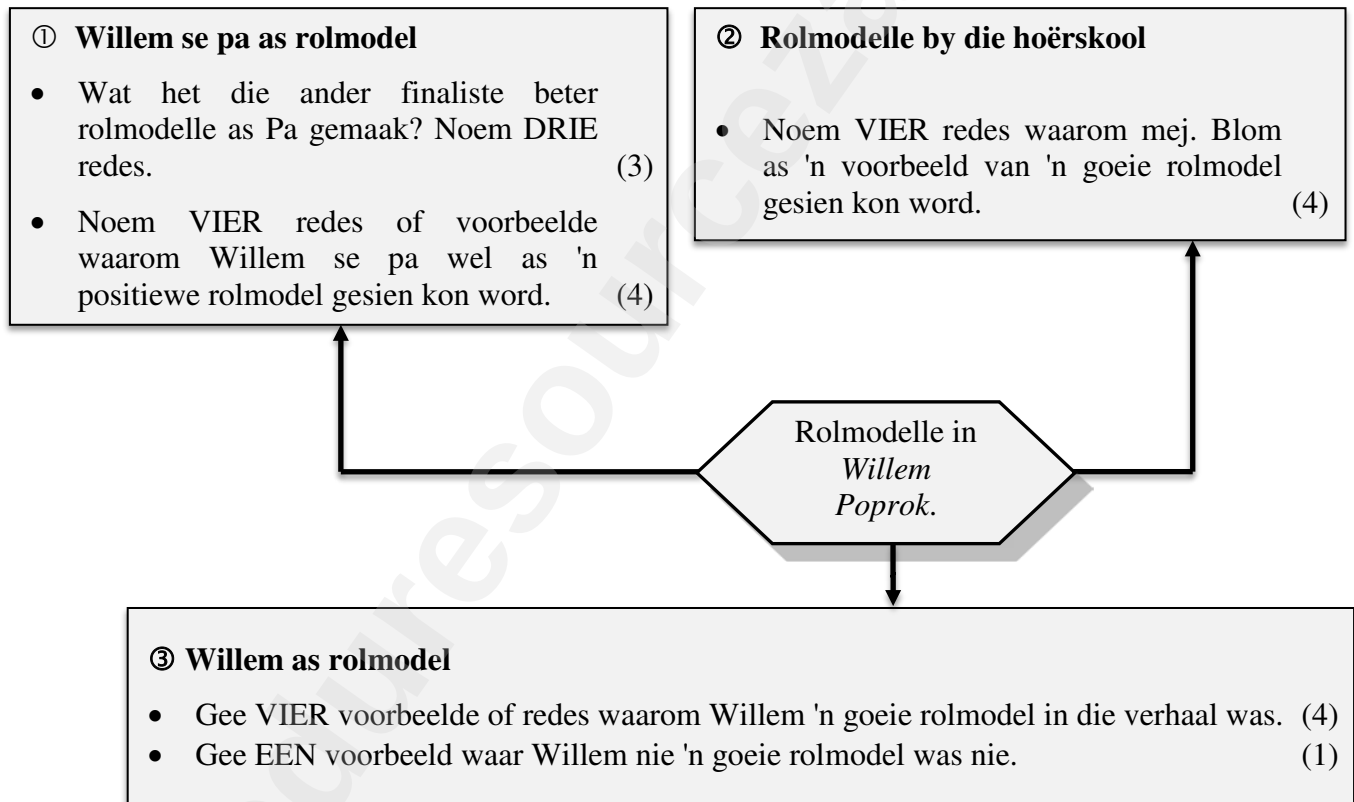
VRAAG 8

Rolmodelle speel 'n baie belangrike rol in die verhaal.

Opdrag:

Skryf 'n opstel van 250 – 350 woorde waarin jy die rolmodelle in die verhaal bespreek.

-
- Gebruik die ideekaart hieronder.
 - Volg die pyltjies om jou antwoord te formuleer.
 - Die punte tussen hakies dui aan hoeveel feite verwag word.
 - Jou opstel moet 'n inleiding en slot (slotsom) hê.
 - **Onthou om die woordtelling aan die einde neer te skryf. Bv. 295 woorde**
-

Assessering: 4 punte word toegeken vir 'n goed gestruktureerde opstel wat aan die konvensies van 'n opstel voldoen.

(4)
[20]

60 punte

AFDELING B TRANSAKSIONELE SKRYFWERK**INSTRUKSIES VIR AFDELING B**

1. Beantwoord ALBEI vrae in hierdie afdeling.
2. Elke vraag moet op 'n nuwe bladsy gedoen word.
3. Beplan jou antwoorde voordat jy jou finale antwoord neerskryf.

LET WEL:

Tydens die assessering van hierdie afdeling sal na die volgende gekyk word:

- kennis van die vereistes van die spesifieke skryftaak
- interpretasie van die opdrag
- inhoud en idees
- register en toon
- taalgebruik
- beplanning

VRAAG 9 E-POS

Situasie: Jy het 'n e-pos ontvang van 'n liefdadigheidsorganisasie waarin lesers gevra word om idees/voorstelle aan te bied oor hoe om behoeftige/arm kinders in die gemeenskap te help.

Opdrag: Jy het 'n idee vir 'n projek om arm kinders te help.
Skryf 'n e-pos aan 'Kom Ons Help' om hulle van hierdie idee te vertel.

Jy wil hulle inlig oor:

- wie jy is
- watter mense deur hierdie plan gehelp sal word
- wat die plan is (beskryf die plan)
- hoe die arm kinders deur hierdie projek gehelp sal word

Skryf jou idees in 'n e-pos neer.

Jy kan die volgende struktuur gebruik:

Aan	voorstelle@hulp.co.za
Van	
Onderwerp	
Boodskap	

Onthou:

- Skryf die e-pos in die voorgestelde formaat neer.
- Spreek al die aspekte in die opdrag aan.
- Skryf die aantal woorde neer. (bv. 195 woorde)

Die inhoud van jou e-pos moet tussen 150 – 250 woorde lank wees. Beplan jou skryfstuk voordat jy dit neerskryf.

VRAAG 10**RESENSIE**

Die plaaslike Afrikaanse koerant het jou genader om 'n resensie te skryf oor een van jou voorgeskrewe Engelse boeke of 'n Engelse boek wat jy gelees het.

Opdrag:

Skryf 'n resensie oor die Engelse voorgeskrewe boek of 'n Engelse boek wat jy gelees het.

- Gee jou resensie 'n oorspronklike titel.
- Gee 'n kort oorsig oor die verhaal.
- Lig 'n positiewe aspek van die boek uit.
- Lig 'n negatiewe aspek van die boek uit.
- Spreek jou opinie uit oor die sukses van die boek.
- Onthou om jou resensie in Afrikaans te skryf.

Die inhoud van jou skryfstuk moet tussen 60 – 120 woorde lank wees. Beplan jou skryfstuk voordat jy dit neerskryf.

[10]**40 punte****Totaal: 100 punte**